

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Έκθεση σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς της Κοινής Επιχείρησης του
ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο
πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού για το οικονομικό έτος 2017

συνοδευόμενη από την απάντηση της Κοινής Επιχείρησης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σημεία
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1 - 12
Σύσταση της Κοινής Επιχείρησης SESAR	1 - 2
Διακυβέρνηση	3 - 4
Στόχοι	5 - 7
Πόροι	8 - 11
Οι αξιολογήσεις της Επιτροπής	12
ΓΝΩΜΗ	13 - 25
Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών	14
Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί	15
Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί	16
Αρμοδιότητες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση	17 - 19
Οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται	20 - 25
ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	26 - 37
Εκτέλεση του προϋπολογισμού για το 2017	26 - 28
Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και του ΔΕΔ-Μ	29 - 33
Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»	34 - 37
ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΙΚΛΙΔΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	38 - 42
Πλαίσιο εσωτερικών δικλίδων ελέγχου	38 - 41
Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων	42
ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ	43

Μόγλευση των εισφορών από άλλα μέλη για το SESAR 2020	43
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ	44 - 47
Παράρτημα - Παρακολούθηση των σχολίων προηγούμενων ετών	
Απάντηση της Κοινής Επιχείρησης	

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύσταση της Κοινής Επιχείρησης SESAR

1. Η Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού (Single European Sky Air Traffic Management Research project, SESAR), με έδρα στις Βρυξέλλες, συστάθηκε τον Φεβρουάριο του 2007 για περίοδο οκτώ ετών και άρχισε να λειτουργεί αυτόνομα στις 10 Αυγούστου 2007¹. Τον Ιούνιο του 2014 το Συμβούλιο τροποποίησε τον ιδρυτικό κανονισμό της και παρέτεινε τη διάρκεια λειτουργίας της έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024².
2. Η Κοινή Επιχείρηση SESAR είναι σύμπραξη δημόσιου-ιδιωτικού δικαίου για την ανάπτυξη και την εφαρμογή μιας εκσυγχρονισμένης υποδομής διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας (air traffic management, ATM) στην Ευρώπη. Ιδρυτικά μέλη της είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), εκπροσωπούμενη από την Επιτροπή, και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας (Eurocontrol)³. Κατόπιν πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, 19 δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις του κλάδου των αεροπορικών μεταφορών έγιναν μέλη της Κοινής Επιχείρησης SESAR. Σε αυτές συγκαταλέγονται κατασκευαστές αεροσκαφών, κατασκευαστές επίγειου και αερομεταφερόμενου εξοπλισμού, πάροχοι υπηρεσιών αεροναυτιλίας και αρχές αερολιμένων.

¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 219/2007 του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 2007, για τη σύσταση Κοινής Επιχείρησης για την ανάπτυξη του ευρωπαϊκού συστήματος νέας γενιάς για τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας (SESAR) (ΕΕ L 64 της 2.3.2007, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1361/2008 (ΕΕ L 352 της 31.12.2008, σ. 12).

² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 721/2014 του Συμβουλίου, της 16ης Ιουνίου 2014, σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 219/2007 για τη σύσταση Κοινής Επιχείρησης για την ανάπτυξη του ευρωπαϊκού συστήματος νέας γενιάς για τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας (SESAR), όσον αφορά την παράταση της Κοινής Επιχείρησης έως το 2024 (ΕΕ L 192 της 1.7.2014, σ. 1).

³ Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια της Αεροναυτιλίας (Eurocontrol) είναι διεθνής οργανισμός που ανήκει στα 41 κράτη μέλη του. Η ΕΕ ανέθεσε την εφαρμογή μέρους των κανονισμών που αφορούν τον Ενιαίο Ευρωπαϊκό Ουρανό στον Eurocontrol, καθιστώντας τον έτσι τον κεντρικό οργανισμό για τον συντονισμό και τον σχεδιασμό του ελέγχου εναέριας κυκλοφορίας για όλη την Ευρώπη. Η ίδια η ΕΕ είναι συμβαλλόμενο μέρος του Eurocontrol, ενώ όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ είναι μέλη του.

Διακυβέρνηση

3. Η δομή διακυβέρνησης της Κοινής Επιχείρησης SESAR περιλαμβάνει το διοικητικό συμβούλιο και τον εκτελεστικό διευθυντή.
4. Το διοικητικό συμβούλιο απαρτίζεται από εκπροσώπους των μελών της Κοινής Επιχείρησης SESAR και από εκπροσώπους των ενδιαφερόμενων μερών (των ένοπλων δυνάμεων, των μη στρατιωτικών χρηστών του εναέριου χώρου, των παρόχων υπηρεσιών αεροναυτιλίας, των κατασκευαστών εξοπλισμού, των αερολιμένων, του προσωπικού του τομέα της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας και της επιστημονικής κοινότητας). Είναι αρμόδιο να υιοθετεί το γενικό πρόγραμμα ATM που έχει εγκρίνει το Συμβούλιο και να ασκεί τον συνολικό έλεγχο της υλοποίησής του έργου SESAR. Ο εκτελεστικός διευθυντής είναι υπεύθυνος για την καθημερινή διαχείριση της Κοινής Επιχείρησης.

Στόχοι

5. Στόχος του έργου SESAR είναι ο εκσυγχρονισμός της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στην Ευρώπη μέσω του καθορισμού, της ανάπτυξης και της υλοποίησης νέων ή βελτιωμένων τεχνολογιών και διαδικασιών. Το έργο χωρίζεται στις εξής τρεις φάσεις:
 - τη «φάση καθορισμού» (2004-2007), της οποίας ηγείται ο Eurocontrol, με συγχρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό του προγράμματος των διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών (ΔΕΔ-Μ)· επακόλουθό της υπήρξε το γενικό πρόγραμμα ATM, το οποίο καθορίζει το περιεχόμενο και περιγράφει την ανάπτυξη και εφαρμογή της επόμενης γενιάς ενός εκσυγχρονισμένου συστήματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας,
 - τη «φάση ανάπτυξης» δύο περιόδων (2008-2013, η οποία παρατάθηκε μέχρι και το 2016), την οποία διαχειρίζεται η Κοινή Επιχείρηση SESAR, με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα ΔΕΔ-Μ και το έβδομο πρόγραμμα πλαίσιο για την έρευνα (7ο ΠΠ) και, από το 2014, από το πρόγραμμα «Ορίζων 2020»,
 - τη «φάση εφαρμογής» (2014-2024), της οποίας ηγείται ο κλάδος της εναέριας κυκλοφορίας και οι ενδιαφερόμενοι, για την ευρείας κλίμακας παραγωγή και θέση σε

λειτουργία της νέας υποδομής για τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας, με συγχρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Ορίζων 2020».

6. Στόχος της Κοινής Επιχείρησης SESAR, στο πλαίσιο των προγραμμάτων 7ο ΠΠ και ΔΕΔ-Μ, ήταν ο εκσυγχρονισμός και η βελτίωση της ασφάλειας της διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στην Ευρώπη με τον συντονισμό και τη συγκέντρωση όλων των συναφών προσπαθειών έρευνας και ανάπτυξης στην ΕΕ για τη δημιουργία νέων τεχνολογικών συστημάτων και στοιχείων και για την καθιέρωση επιχειρησιακών διαδικασιών, όπως ορίζονται στο ευρωπαϊκό γενικό πρόγραμμα ATM (SESAR I - φάση ανάπτυξης 2008-2016).

7. Στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020», η Κοινή Επιχείρηση SESAR υλοποιεί το πρόγραμμα SESAR 2020, με στόχο την απόδειξη της βιωσιμότητας των τεχνολογικών και επιχειρησιακών λύσεων, που έχουν ήδη αναπτυχθεί στο πλαίσιο του SESAR I, σε μεγαλύτερα και περισσότερο ολοκληρωμένα επιχειρησιακά περιβάλλοντα (συνέχιση της φάσης της ανάπτυξης) και την υλοποίηση της νέας υποδομής για τη διαχείριση της εναέριας κυκλοφορίας (φάση εφαρμογής).

Πόροι

8. Ο προϋπολογισμός για τη φάση ανάπτυξης του προγράμματος SESAR I κατά την περίοδο 2008-2016 ανερχόταν σε 2 100 εκατομμύρια ευρώ και θα χρηματοδοτούνταν ισομερώς από την ΕΕ, τον Eurocontrol και τους συμμετέχοντες εταίρους του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα από τον κλάδο της εναέριας κυκλοφορίας. Η συνεισφορά της ΕΕ, μέγιστου ύψους 700 εκατομμυρίων ευρώ, χρηματοδοτήθηκε από το 7ο ΠΠ και το πρόγραμμα ΔΕΔ-Μ⁴.

9. Ο ιδρυτικός κανονισμός της SESAR υπολογίζει το συνολικό κόστος των δραστηριοτήτων του SESAR 2020 σε 1 585 εκατομμύρια ευρώ⁵. Η μέγιστη συνεισφορά της ΕΕ στην Κοινή Επιχείρηση SESAR για την υλοποίηση του προγράμματος ανάπτυξης και εφαρμογής του

⁴ Άρθρο 3 της γενικής συμφωνίας χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και της Κοινής Επιχείρησης SESAR, Δεκέμβριος 2009.

⁵ Αιτιολογική σκέψη 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 721/2014.

προγράμματος 2017-2024 στο πλαίσιο του SESAR 2020 ανέρχεται σε 585 εκατομμύρια ευρώ και θα χρηματοδοτηθεί από τον προϋπολογισμό του προγράμματος «Ορίζων 2020»⁶. Ο Eurocontrol πρόκειται να συνεισφέρει 500 εκατομμύρια ευρώ⁷, ενώ ο τομέας της εναέριας κυκλοφορίας αναμένεται να εισφέρει 500 εκατομμύρια ευρώ στις δραστηριότητες της Κοινής Επιχείρησης. Το 95 % περίπου της χρηματοδότησης εκ μέρους του Eurocontrol και των λοιπών μελών λαμβάνει τη μορφή εισφορών σε είδος στις δραστηριότητες της Κοινής Επιχείρησης.

10. Όσον αφορά τις εισφορές σε χρήμα για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών της Κοινής Επιχείρησης, το διοικητικό συμβούλιο αποφασίζει τα ποσά που πρέπει να καταβληθούν από κάθε μέλος αναλογικά με τις εισφορές τις οποίες το μέλος συμφώνησε να καταβάλει και ορίζει τις προθεσμίες εντός των οποίων τα μέλη πρέπει να καταβάλουν τις εισφορές τους.

11. Το 2017 ο οριστικός προϋπολογισμός της Κοινής Επιχείρησης για το SESAR I και το SESAR 2020 ανήλθε σε 191,8 εκατομμύρια ευρώ (έναντι 157,1 εκατομμυρίων ευρώ το 2016). Στις 31 Δεκεμβρίου 2017, η Κοινή Επιχείρηση απασχολούσε 40 υπαλλήλους (έναντι 44 το 2016).

Οι αξιολογήσεις της Επιτροπής

12. Η Επιτροπή ολοκλήρωσε την τελική αξιολόγηση των δραστηριοτήτων της Κοινής Επιχείρησης στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και την ενδιάμεση αξιολόγηση των δραστηριοτήτων της στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» τον Ιούνιο του 2017, και στη συνέχεια η Κοινή Επιχείρηση κατάρτισε σχέδια δράσης για την υλοποίηση των συστάσεων που διατυπώθηκαν κατά τις αξιολογήσεις. Με την ευκαιρία αυτή και για αποκλειστικά ενημερωτικούς λόγους, περιλαμβάνουμε στην παρούσα έκθεση ενότητα που αναφέρεται

⁶ Άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 219/2007, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 721/2014.

⁷ Άρθρο 4 της συμφωνίας SESAR 2020 – Eurocontrol.

στα σχέδια δράσης που εκπόνησε η Κοινή Επιχείρηση ως απάντηση στις αξιολογήσεις, η οποία δεν αποτελεί μέρος της ελεγκτικής γνώμης ή των παρατηρήσεών μας.

ΓΝΩΜΗ

13. Υποβάλαμε σε έλεγχο:

- α) τους λογαριασμούς της Κοινής Επιχείρησης, οι οποίοι περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις⁸ και τις εκθέσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού⁹ για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017, καθώς και
- β) τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι εν λόγω λογαριασμοί, όπως ορίζει το άρθρο 287 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

Γνώμη σχετικά με την αξιοπιστία των λογαριασμών

14. Κατά τη γνώμη μας, οι λογαριασμοί της Κοινής Επιχείρησης για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 παρέχουν ακριβοδίκαιη εικόνα, από κάθε ουσιώδη πλευρά, της οικονομικής κατάστασης της Κοινής Επιχείρησης την 31η Δεκεμβρίου 2017, των αποτελεσμάτων των πράξεών της, των ταμειακών ροών της και των μεταβολών του καθαρού ενεργητικού για το οικονομικό έτος που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τον δημοσιονομικό κανονισμό της και τους λογιστικούς κανόνες που ενέκρινε ο υπόλογος της Επιτροπής. Οι κανόνες αυτοί βασίζονται στα διεθνώς αποδεκτά λογιστικά πρότυπα για τον δημόσιο τομέα.

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των εσόδων στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί

15. Κατά τη γνώμη μας, τα έσοδα στα οποία βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμα και κανονικά.

⁸ Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν τον ισολογισμό, την κατάσταση οικονομικών αποτελεσμάτων, την κατάσταση ταμειακών ροών, την κατάσταση μεταβολών του καθαρού ενεργητικού, καθώς και σύνοψη των κύριων λογιστικών πολιτικών και άλλες επεξηγηματικές σημειώσεις.

⁹ Οι καταστάσεις σχετικά με την εκτέλεση του προϋπολογισμού περιλαμβάνουν τις καταστάσεις που παρουσιάζουν συγκεντρωτικά το σύνολο των πράξεων του προϋπολογισμού και τις σχετικές επεξηγηματικές σημειώσεις.

Γνώμη σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πληρωμών στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί

16. Κατά τη γνώμη μας, οι πληρωμές στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί για το οικονομικό έτος που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 είναι, από κάθε ουσιώδη πλευρά, νόμιμες και κανονικές.

Αρμοδιότητες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση

17. Σύμφωνα με τα άρθρα 310 έως 325 της ΣΛΕΕ και τον δημοσιονομικό κανονισμό της Κοινής Επιχείρησης, η διοίκηση φέρει την ευθύνη για την κατάρτιση και την παρουσίαση των λογαριασμών βάσει των διεθνώς αποδεκτών λογιστικών προτύπων για τον δημόσιο τομέα, καθώς και για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η ευθύνη αυτή περιλαμβάνει τον σχεδιασμό, την εφαρμογή και τη διατήρηση εσωτερικών δικλίδων ελέγχου με σκοπό την κατάρτιση και παρουσίαση οικονομικών καταστάσεων οι οποίες να μην περιέχουν ουσιώδεις ανακρίβειες, οφειλόμενες σε απάτη ή σφάλμα. Επίσης, η διοίκηση είναι υπεύθυνη να διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες, οι χρηματοοικονομικές πράξεις και οι πληροφορίες που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται με τους κανόνες που τις διέπουν. Η διοίκηση της Κοινής Επιχείρησης φέρει την τελική ευθύνη για τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες βασίζονται οι λογαριασμοί.

18. Κατά την κατάρτιση των λογαριασμών, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της δυνατότητας της Κοινής Επιχείρησης να διατηρηθεί ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, για τη γνωστοποίηση, κατά περίπτωση, ζητημάτων που αφορούν τη συνέχιση της δραστηριότητάς της και, τέλος, για την τήρηση λογιστικής βάσει της αρχής της συνέχισης της δραστηριότητας.

19. Οι υπεύθυνοι για τη διακυβέρνηση είναι επιφορτισμένοι με την επίβλεψη της διαδικασίας υποβολής των χρηματοοικονομικών εκθέσεων της Κοινής Επιχείρησης.

Οι αρμοδιότητες του ελεγκτή όσον αφορά τον έλεγχο των λογαριασμών και των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται

20. Στόχος μας είναι, αφενός, να αποκομίζουμε εύλογη βεβαιότητα τόσο σχετικά με την απουσία ουσιωδών ανακρίβειών στους λογαριασμούς της Κοινής Επιχείρησης όσο και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται και, αφετέρου, βάσει του ελέγχου που διενεργούμε, να παρέχουμε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο ή στην εκάστοτε αρμόδια για την απαλλαγή αρχή δήλωση τόσο ως προς την αξιοπιστία των λογαριασμών όσο και ως προς τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Εύλογη

βεβαιότητα σημαίνει βεβαιότητα υψηλού βαθμού, χωρίς όμως αυτό να αποτελεί εγγύηση ότι, οσάκις υπάρχει ουσιώδης ανακρίβεια ή μη συμμόρφωση, αυτή θα εντοπίζεται πάντοτε με τον έλεγχο. Η ανακρίβεια και η μη συμμόρφωση μπορεί να οφείλονται σε απάτη ή σφάλμα, θεωρούνται δε ουσιώδεις, εάν εύλογα πιθανολογείται ότι, είτε από κοινού είτε έκαστη μεμονωμένα, θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών που βασίζονται σε αυτούς τους λογαριασμούς.

21. Ο έλεγχος συνεπάγεται την εφαρμογή διαδικασιών για τη συγκέντρωση αποδεικτικών στοιχείων ελέγχου σχετικά με τα ποσά και τις πληροφορίες που δημοσιοποιούνται στους λογαριασμούς, καθώς και σχετικά με τη νομιμότητα και κανονικότητα των πράξεων στις οποίες αυτοί βασίζονται. Η επιλογή των διαδικασιών επαφίεται στην κρίση του ελεγκτή, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης των κινδύνων ύπαρξης ουσιωδών ανακρίβειών στους λογαριασμούς και ουσιώδους μη συμμόρφωσης των σχετικών πράξεων με τις απαιτήσεις του νομικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οφειλόμενων σε απάτη ή σφάλμα. Κατά την εκτίμηση των κινδύνων αυτών, εξετάζονται οι εσωτερικές δικλίδες ελέγχου που αφορούν την κατάρτιση και την ακριβοδίκαιη παρουσίαση των λογαριασμών, καθώς και τη νομιμότητα και κανονικότητα των σχετικών πράξεων, προκειμένου να σχεδιαστούν οι αρμόζουσες στις περιστάσεις ελεγκτικές διαδικασίες, αλλά όχι προκειμένου να διατυπωθεί γνώμη σχετικά με την αποτελεσματικότητα των εσωτερικών δικλίδων ελέγχου. Επίσης, ο έλεγχος περιλαμβάνει αξιολόγηση της καταλληλότητας των λογιστικών πολιτικών που ακολουθούνται και του ευλόγου των λογιστικών εκτιμήσεων της διοίκησης, καθώς και αξιολόγηση της συνολικής παρουσίασης των λογαριασμών.

22. Όσον αφορά τα έσοδα, επαληθεύουμε την επιχορήγηση που λαμβάνεται από την Επιτροπή και αξιολογούμε τις διαδικασίες που ακολουθεί η Κοινή Επιχείρηση για την είσπραξη τελών και άλλων εσόδων.

23. Όσον αφορά τις δαπάνες, εξετάζουμε τις πράξεις πληρωμών αφού πραγματοποιηθούν, καταχωριστούν και εγκριθούν οι δαπάνες. Η εξέταση αυτή καλύπτει όλες τις κατηγορίες πληρωμών (συμπεριλαμβανομένων εκείνων που πραγματοποιούνται για την αγορά στοιχείων ενεργητικού) κατά τη χρονική στιγμή της εκτέλεσής τους.

24. Για την κατάρτιση της παρούσας έκθεσης και γνώμης, λάβαμε υπόψη τις ελεγκτικές εργασίες του ανεξάρτητου εξωτερικού ελεγκτή επί των λογαριασμών της Κοινής Επιχείρησης, όπως ορίζει το άρθρο 208, παράγραφος 4, του δημοσιονομικού κανονισμού της ΕΕ¹⁰.

25. Τα σχόλια που ακολουθούν δεν θέτουν υπό αμφισβήτηση τις γνώμες του Συνεδρίου.

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Εκτέλεση του προϋπολογισμού για το 2017

26. Λαμβανομένων υπόψη των πιστώσεων εσόδων για ειδικό προορισμό (18 εκατομμύρια ευρώ), ο προϋπολογισμός που ήταν διαθέσιμος το 2017 για το SESAR I περιλάμβανε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων 19,3 εκατομμυρίων ευρώ και πιστώσεις πληρωμών 121,8 εκατομμυρίων ευρώ· ο προϋπολογισμός που ήταν διαθέσιμος το 2017 για το SESAR 2020 περιλάμβανε πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων 111,7 εκατομμυρίων ευρώ και πιστώσεις πληρωμών 91,2 εκατομμυρίων ευρώ.

27. Τα ποσοστά εκτέλεσης των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και των πιστώσεων πληρωμών για το SESAR I ήταν 11 % και 68 % αντίστοιχα. Αυτά τα χαμηλά ποσοστά εκτέλεσης των πιστώσεων για το SESAR I οφείλονται στους εξής παράγοντες:

- Τον Δεκέμβριο του 2016, το πρόγραμμα SESAR I έκλεισε επισήμως και η τελευταία πληρωμή πραγματοποιήθηκε τον Δεκέμβριο του 2017. Παρά ταύτα, η Κοινή Επιχείρηση χρειάστηκε να μεριμνήσει ώστε, στο τέλος του 2017, να υπάρχουν επαρκή κεφάλαια στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ, προκειμένου να μπορέσουν να επιστραφούν οι εισφορές σε χρήμα που είχαν καταβάλει στο SESAR I τα μέλη του κλάδου καθ' υπέρβαση των οφειλομένων¹¹, καθώς και να πραγματοποιηθούν οι πληρωμές που αφορούσαν δηλώσεις δαπανών καθυστερημένες μεν αλλά δικαιολογημένες για υπό υλοποίηση έργα στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ.

¹⁰ Κανονισμός (ΕΕ, Ευρατόμ) αριθ. 966/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 298 της 26.10.2012, σ. 1).

¹¹ Άρθρα 13 και 25 του καταστατικού της Κοινής Επιχείρησης, που προσαρτάται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 219/2007, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 721/2014.

- Κατά τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση των αναγκών της σε νέες πιστώσεις ανάληψης υποχρεώσεων και πληρωμών για τον προϋπολογισμό του SESAR I, η Κοινή Επιχείρηση υιοθέτησε μια συντηρητική προσέγγιση και δεν έλαβε υπόψη τα αναμενόμενα έσοδα με ειδικό προορισμό, ανερχόμενα σε περίπου 17 εκατομμύρια ευρώ και προερχόμενα από ανακτήσεις πόρων στο πλαίσιο έργων του SESAR I (λόγου χάριν, διορθώσεις κατόπιν κατασταλτικών ελέγχων, εκκρεμείς ανοικτές προχρηματοδοτήσεις κ.λπ.).

28. Το ποσοστό εκτέλεσης των πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων και των πιστώσεων πληρωμών για το SESAR 2020 ήταν 92 % και 68 % αντίστοιχα. Το χαμηλότερο του αναμενόμενου ποσοστό εκτέλεσης των πιστώσεων πληρωμών οφειλόταν κυρίως σε καθυστερήσεις στην υλοποίηση των έργων του προγράμματος «Ορίζων 2020», τα οποία εκτελούνταν από τα μέλη του κλάδου, και σε έναν μάλλον συντηρητικό δημοσιονομικό προγραμματισμό, λαμβανομένου υπόψη του κινδύνου αργοπορημένης παραλαβής των ετήσιων συμφωνιών ανάθεσης της δημοσιονομικής εκτέλεσης.

Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και του ΔΕΔ-Μ

29. Από το ανώτατο ποσό των 700 εκατομμυρίων ευρώ των πόρων του 7ου ΠΠ που διατέθηκαν στην Κοινή Επιχείρηση SESAR για την υλοποίηση του SESAR I, μέχρι το τέλος του 2017 η ΕΕ είχε εισφέρει σε χρήμα συνολικό ποσό ύψους 633,9 εκατομμυρίων ευρώ.

30. Από τα 1 254,5 εκατομμύρια ευρώ που προβλέπεται να εισφέρουν σε είδος και σε χρήμα τα λοιπά μέλη για τη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων του SESAR I της Κοινής Επιχείρησης SESAR (670,2 εκατομμύρια ευρώ από τον Eurocontrol και 584,3 εκατομμύρια ευρώ από τα μέλη του κλάδου της εναέριας κυκλοφορίας), μέχρι το τέλος του 2017 η Κοινή Επιχείρηση είχε επικυρώσει εισφορές αξίας 560,7 εκατομμυρίων ευρώ από τον Eurocontrol και 539,2 εκατομμυρίων ευρώ από τον τομέα της εναέριας κυκλοφορίας.

31. Κατά συνέπεια, μέχρι το τέλος του 2017, το σύνολο των εισφορών από τα λοιπά μέλη του SESAR I ανερχόταν σε 1 099,9 εκατομμύρια ευρώ, έναντι της ύψους 633,9 εκατομμυρίων ευρώ σωρευτικής εισφοράς σε χρήμα της ΕΕ.

32. Επί του συνολικού επιχειρησιακού και διοικητικού προϋπολογισμού ύψους 892,8 εκατομμυρίων ευρώ για τις δραστηριότητες του SESAR I¹², μέχρι το τέλος του 2017 η Κοινή Επιχείρηση SESAR είχε προβεί σε αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 853 εκατομμυρίων ευρώ και σε πληρωμές ύψους 801 εκατομμυρίων ευρώ (89,7 % του διαθέσιμου προϋπολογισμού).

33. Στο τέλος του 2017 που σηματοδοτούσε και την περαίωση του προγράμματος SESAR I, η Κοινή Επιχείρηση χρειάστηκε να ακυρώσει εκκρεμείς αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 30 εκατομμυρίων ευρώ (19 %) λόγω προσαρμογών ή ακυρώσεων έργων του SESAR I. Κατά συνέπεια, στο τέλος του οικονομικού έτους, οι εκκρεμείς υποχρεώσεις πληρωμών της Κοινής Επιχείρησης στο πλαίσιο επιχορηγήσεων του SESAR I ανέρχονταν σε περίπου 47 εκατομμύρια ευρώ.

Πολυετής εκτέλεση του προϋπολογισμού στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»

34. Από το ανώτατο ποσό των 585 εκατομμυρίων ευρώ των πόρων του προγράμματος «Ορίζων 2020» που διατέθηκαν στην Κοινή Επιχείρηση SESAR για την υλοποίηση του SESAR 2020, μέχρι το τέλος του 2017 η ΕΕ είχε εισφέρει σε χρήμα συνολικό ποσό ύψους 132,9 εκατομμυρίων ευρώ.

35. Τα λοιπά μέλη ανέλαβαν τη δέσμευση να εισφέρουν σε είδος και σε χρήμα τουλάχιστον 825,9 εκατομμύρια ευρώ για τη στήριξη των επιχειρησιακών δραστηριοτήτων της Κοινής Επιχείρησης στο πλαίσιο του SESAR 2020 (περί τα 500 εκατομμύρια ευρώ από τον Eurocontrol και εκτιμώμενο ποσό ύψους 325,9 εκατομμυρίων ευρώ από τον τομέα της εναέριας κυκλοφορίας). Στο τέλος του 2017, τα λοιπά μέλη είχαν δηλώσει εισφορές σε είδος αξίας 97,3 εκατομμυρίων ευρώ. Ωστόσο, καθώς το 2017 τα έργα του SESAR 2020 βρίσκονταν ακόμη σε πρώιμο στάδιο, δεν είχαν εγκριθεί ακόμη από το διοικητικό

¹² Το συνολικό ποσό των 892,8 εκατομμυρίων ευρώ συνίσταται στην ύψους 700 εκατομμυρίων ευρώ εισφορά της ΕΕ σε χρήμα, η οποία χρηματοδοτείται από το 7ο ΠΠ και το πρόγραμμα ΔΕΔ-Μ, την ύψους 165 εκατομμυρίων ευρώ εισφορά του Eurocontrol σε χρήμα και την ύψους 27,8 εκατομμυρίων ευρώ εισφορά σε χρήμα από μέλη του κλάδου της εναέριας κυκλοφορίας.

συμβούλιο. Επιπλέον, ο Eurocontrol προέβη σε εισφορές σε χρήμα ύψους 6,7 εκατομμυρίων ευρώ για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών της Κοινής Επιχείρησης.

36. Κατά συνέπεια, έως το τέλος του 2017, το σύνολο των εισφορών από τον τομέα της εναέριας κυκλοφορίας και τον Eurocontrol ανερχόταν σε 104 εκατομμύρια ευρώ, έναντι της ύψους 132,9 εκατομμυρίων ευρώ εισφοράς σε χρήμα της ΕΕ.

37. Από τον ανώτατο επιχειρησιακό και διοικητικό προϋπολογισμό ύψους 639,8 εκατομμυρίων ευρώ¹³ για τις δραστηριότητες του SESAR 2020, μέχρι το τέλος του 2017 η Κοινή Επιχείρηση είχε προβεί σε αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 236,7 εκατομμυρίων ευρώ και σε πληρωμές ύψους 112,3 εκατομμυρίων ευρώ. Οι πληρωμές συνίσταντο κυρίως σε προχρηματοδοτήσεις για την υλοποίηση της πρώτης και της δεύτερης σειράς έργων του SESAR 2020.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΔΙΚΛΙΔΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

Πλαίσιο εσωτερικών δικλίδων ελέγχου

38. Ο εξωτερικός ελεγκτής των ετήσιων λογαριασμών της Κοινής Επιχείρησης επισήμανε αδυναμίες στις διεργασίες των δημοσιονομικών δικλίδων ελέγχου που εφαρμόζει η Κοινή Επιχείρηση. Η κατάσταση αυτή οφείλεται κυρίως στην πολυπλοκότητα του δημοσιονομικού κανονιστικού πλαισίου βάσει του οποίου καλείται η Κοινή Επιχείρηση να λειτουργεί, στην πρόσφατη αποχώρηση βασικών υπαλλήλων αρμόδιων για τα οικονομικά και στον επακόλουθο υπερβολικό φόρτο εργασίας για το τμήμα οικονομικών.

39. Η Κοινή Επιχείρηση εφαρμόζει αξιόπιστες διαδικασίες προληπτικών δικλίδων, οι οποίες βασίζονται σε εξέταση εγγράφων σε σχέση με επιχειρησιακές και χρηματοοικονομικές πτυχές. Όσον αφορά τις ενδιάμεσες και τελικές πληρωμές στο πλαίσιο

¹³ Το συνολικό ποσό των 639,8 εκατομμυρίων ευρώ συνίσταται στην ύψους 585 εκατομμυρίων ευρώ εισφορά της ΕΕ σε χρήμα, η οποία χρηματοδοτείται από το πρόγραμμα «Ορίζων 2020», την ύψους 25 εκατομμυρίων ευρώ εισφορά σε χρήμα του Eurocontrol και την ύψους 18,5 εκατομμυρίων ευρώ εισφορά σε χρήμα από μέλη του κλάδου της εναέριας κυκλοφορίας. Επιπλέον, η Επιτροπή θα διαθέσει στην Κοινή Επιχείρηση έσοδα με ειδικό προορισμό ύψους 11,3 εκατομμυρίων ευρώ, για την κάλυψη ορισμένων ειδικών καθηκόντων που της ανατέθηκαν.

του 7ου ΠΠ, η Κοινή Επιχείρηση διενεργεί κατασταλτικούς ελέγχους στο επίπεδο των δικαιούχων, ενώ όσον αφορά τις δηλώσεις δαπανών των έργων στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» υπεύθυνη για τους κατασταλτικούς ελέγχους είναι η Κοινή Υπηρεσία Ελέγχου της Επιτροπής (CAS). Τα υπολειπόμενα ποσοστά σφάλματος, όπως προέκυψαν από τους κατασταλτικούς ελέγχους που ανέφερε η Κοινή Επιχείρηση στο τέλος του 2017, ήταν 1,09 % για τα έργα στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ και 2,8 % για τα έργα στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»¹⁴.

40. Βάσει της αξιολόγησης του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της Κοινής Επιχείρησης και ελεγκτικών δοκιμασιών επαλήθευσης πράξεων εσόδων, πληρωμών, επιχορηγήσεων και ανάθεσης συμβάσεων, καθώς και επισκόπησης δείγματος ολοκληρωθέντων κατασταλτικών ελέγχων συμπεριλαμβανομένων ανακλήσεων που προήλθαν από τα εντοπισθέντα σφάλματα, αποκομίσαμε, από τα αποτελέσματα του ελέγχου, εύλογη βεβαιότητα ότι το υπολειπόμενο συνολικό ποσοστό σφάλματος της Κοινής Επιχείρησης είναι χαμηλότερο του ορίου σημαντικότητας.

41. Στο τέλος του 2017, δεν είχε ακόμη ολοκληρωθεί η ανάπτυξη ορισμένων απαιτούμενων πτυχών στα κοινά εργαλεία διαχείρισης και παρακολούθησης των επιχορηγήσεων του προγράμματος «Ορίζων 2020» της Επιτροπής, απαραίτητων για την επεξεργασία των εισφορών σε είδος της Κοινής Επιχείρησης.

Διαδικασίες σύναψης συμβάσεων

42. Στο πλαίσιο της σύμβασής της για υπηρεσίες υποστήριξης από πολιτικούς χρήστες του εναέριου χώρου στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του SESAR 2020¹⁵, η Κοινή Επιχείρηση έλαβε ως οικονομική βαθμολογία τον απλό (αριθμητικό) μέσο όρο των οικονομικών προσφορών που της υποβλήθηκαν για τις ημερήσιες τιμές των διαφόρων κατηγοριών εμπειρογνομόνων. Η ίδια προσέγγιση εφαρμόστηκε για όλες τις παρτίδες. Στην πράξη, η

¹⁴ Ετήσια έκθεση δραστηριοτήτων της Κοινής Επιχείρησης SESAR για το 2017, σημεία 1.1.4.3. και 1.1.7.

¹⁵ Συμβάσεις-πλαίσιο (4 παρτίδες) συνολικού προϋπολογισμού 6 εκατομμυρίων ευρώ για 4 χρόνια.

λύση της χρήσης ενός σταθμισμένου μέσου όρου για τον υπολογισμό της οικονομικής βαθμολογίας θα εξασφάλιζε σε μεγαλύτερο βαθμό την ανταγωνιστικότητα και την αποτελεσματικότητα. Η στάθμιση θα έπρεπε να βασίζεται στον πιθανότερο αριθμό ημερών εργασίας για κάθε κατηγορία εμπειρογνομώνων που απαιτείται για τις συγκεκριμένες υπηρεσίες κάθε παρτίδας.

ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ

Μόχλευση των εισφορών από άλλα μέλη για το SESAR 2020

43. Ένας από τους κύριους στόχους της Κοινής Επιχείρησης είναι να προσελκύσει συνεισφορές από εταίρους του κλάδου στον τομέα των δραστηριοτήτων της¹⁶. Σύμφωνα με τον ιδρυτικό κανονισμό της Κοινής Επιχείρησης, ο εκτιμώμενος συντελεστής μόχλευσης των κεφαλαίων του κλάδου της εναέριας κυκλοφορίας που πρέπει να επιτευχθεί χωρίς τον Eurocontrol είναι 0, 85¹⁷.

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

44. Η τελική αξιολόγηση της Επιτροπής όσον αφορά την Κοινή Επιχείρηση SESAR στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ κάλυψε την περίοδο 2007-2016¹⁸, ενώ η ενδιάμεση αξιολόγηση σχετικά με την Κοινή Επιχείρηση SESAR στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020»

¹⁶ Η αιτιολογική σκέψη 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 219/2007, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 721/2014, διαλαμβάνει ότι η ουσιαστική συμμετοχή του κλάδου αποτελεί ουσιώδες στοιχείο του έργου SESAR. Είναι, επομένως, βασικό ο δημόσιος προϋπολογισμός που διατίθεται για τη φάση ανάπτυξης του έργου SESAR να συμπληρώνεται από εισφορές του κλάδου.

¹⁷ Η εκτιμώμενη εισφορά σε είδος των εταίρων από τον τομέα της εναέριας κυκλοφορίας στις επιχειρησιακές δραστηριότητες της Κοινής Επιχείρησης χωρίς τον Eurocontrol (500 εκατομμύρια ευρώ) διά της συνολικής εισφοράς σε χρήμα της ΕΕ στην Κοινή Επιχείρηση (585 εκατομμύρια ευρώ). Σημειωτέον ότι, σύμφωνα με το καταστατικό του SESAR 2020, τα μέλη του κλάδου δεν πραγματοποιούν εισφορές σε είδος για πρόσθετες δραστηριότητες που δεν εμπίπτουν στο πρόγραμμα εργασίας της Κοινής Επιχείρησης.

¹⁸ Final evaluation of the SESAR Joint Undertaking operating under FP7.
<https://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/sesar1.pdf>.

κάλυψε την περίοδο 2014-2016¹⁹. Οι αξιολογήσεις πραγματοποιήθηκαν με τη συνδρομή ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων, όπως προβλέπουν οι κανονισμοί του Συμβουλίου για την Κοινή Επιχείρηση SESAR²⁰ και κάλυψαν τις επιδόσεις της Κοινής Επιχείρησης όσον αφορά τη συνάφεια, την αποδοτικότητα, την αποτελεσματικότητα, τη συνοχή και την προστιθέμενη αξία της ΕΕ, ενώ εξετάστηκαν επίσης ο ανοικτός χαρακτήρας και η διαφάνεια, καθώς και η ποιότητα της έρευνας. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης συνεκτιμήθηκαν στο πλαίσιο της έκθεσης που υπέβαλε η Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο τον Οκτώβριο του 2017²¹.

45. Σε συνέχεια των συστάσεων που διατύπωσαν οι αξιολογητές²², το σχέδιο δράσης της Κοινής Επιχείρησης εγκρίθηκε από το διοικητικό συμβούλιό της τον Μάιο του 2018. Το σχέδιο δράσης περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα δράσεων που πρέπει να υλοποιήσει η Κοινή

¹⁹ Interim evaluation of the SESAR Joint Undertaking operating under H2020. <https://ec.europa.eu/research/evaluations/pdf/sesar2020.pdf>.

²⁰ Υποχρεωτικές αξιολογήσεις που πραγματοποίησε η Επιτροπή κατ' εφαρμογή του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 219/2007 του Συμβουλίου για τη σύσταση της Κοινής Επιχείρησης SESAR και του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 721/2014 του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 219/2007 του Συμβουλίου.

²¹ Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «Interim Evaluation of the Joint Undertakings operating under Horizon 2020» {SWD(2017) 339 final}.

²² Οι συστάσεις που διατύπωσαν οι αξιολογητές αφορούν τα εξής: ενίσχυση της συμμετοχής των ενδιαφερόμενων μερών στις δραστηριότητες της Κοινής Επιχείρησης SESAR, περιλαμβανομένων των σχέσεων με το στάδιο εφαρμογής, ενίσχυση των τριών στρωμάτων του ευρωπαϊκού γενικού σχεδίου ATM (ορισμός, ανάπτυξη και την εφαρμογή), ώστε να διασφαλίζεται ότι όλα τα στρώματα χρησιμοποιούν κοινή γλώσσα με γνώμονα τις λύσεις και να παρασχεθεί στην Επιτροπή η δυνατότητα να εξορθολογίσει τον σχεδιασμό και την παρακολούθηση της εφαρμογής, ενίσχυση των σχέσεων με την πανεπιστημιακή κοινότητα, διευθέτηση ζητημάτων που συνδέονται με την εφαρμογή του νομικού πλαισίου του «Ορίζων 2020», και λήψη μέτρων για την κάλυψη αυτού που ονομάζεται «χάσμα εκβιομηχάνισης» μεταξύ των τρεχουσών λύσεων SESAR, που τελειώνουν στο επίπεδο τεχνολογικής ετοιμότητας 6, και του σταδίου εφαρμογής του γενικού σχεδίου ATM, που απαιτεί λύσεις σε επίπεδο τεχνολογικής ετοιμότητας 8.

Επιχείρηση²³, σε σχέση με τις οποίες έχει ήδη δρομολογηθεί μια σειρά δραστηριοτήτων²⁴. Στην πλειονότητά τους, οι δράσεις πρέπει να υλοποιηθούν το 2018 και το πρώτο τρίμηνο του 2019, ενώ μικρός αριθμός αυτών θα ληφθεί υπόψη κατά την επόμενη περίοδο προγραμματισμού²⁵.

46. Το 2017 το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο δημοσίευσε ειδική έκθεση σχετικά την πρωτοβουλία για τον ενιαίο ευρωπαϊκό ουρανό (ΕΕΟ)²⁶, η οποία αναφέρεται και σε ορισμένα στοιχεία των επιδόσεων της Κοινής Επιχείρησης SESAR στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ²⁷, ως της κύριας πηγής οικονομικής στήριξης της πρωτοβουλίας ΕΕΟ από την ΕΕ.

²³ Οι ειδικές δράσεις που περιλαμβάνονται στο σχέδιο δράσης που καταρτίστηκε ως απάντηση στις συστάσεις του αξιολογητή περιλαμβάνουν τα εξής: ενίσχυση των ρυθμίσεων συνεργασίας με τον Διαχειριστή Ανάπτυξης του SESAR, τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Ασφάλειας της Αεροπορίας, τις εθνικές αρχές και τον EUROCAE, προκειμένου να υποστηριχθεί η συμμετοχή όλων αυτών στο γενικό σχέδιο ATM, αύξηση της συμμετοχής του σχετικού κλάδου, και απλούστευση των δραστηριοτήτων SESAR στο πλαίσιο του «Ορίζων 2020».

²⁴ Οι ήδη εφαρμοζόμενες δραστηριότητες περιλαμβάνουν τα εξής: αναγνώριση των τριών στρωμάτων του γενικού σχεδίου ATM, προκειμένου να ενισχυθεί η αρχιτεκτονική του που υποστηρίζει τις συγκεκριμένες αρχές που αφορούν τις λύσεις SESAR, τακτικές συναντήσεις με την ASDA (Association for the Scientific Development of ATM in Europe), προκειμένου να ενισχυθεί η συμμετοχή της πανεπιστημιακής κοινότητας.

²⁵ Η Κοινή Επιχείρηση εκπόνησε και υπέβαλε στην Επιτροπή τον Δεκέμβριο του 2017, γενική αξιολόγηση του ισχύοντος νομικού πλαισίου για την Κοινή Επιχείρηση SESAR, με σκοπό την προετοιμασία της επόμενης περιόδου προγραμματισμού. Όσον αφορά τη σύσταση για την περαιτέρω μείωση του χάσματος εκβιομηχάνισης μεταξύ των δραστηριοτήτων της Κοινής Επιχείρησης SESAR και της διαχείρισης της ανάπτυξης του SESAR, η Κοινή Επιχείρηση θεωρεί ότι βρίσκεται προς το παρόν σε αναστολή, εν αναμονή πρωτοβουλίας της Επιτροπής για την προσεχή περίοδο προγραμματισμού.

²⁶ Η πρωτοβουλία της ΕΕ για τον ενιαίο ευρωπαϊκό ουρανό, που δρομολογήθηκε το 2004, περιλαμβάνει μια δέσμη κοινών σε ολόκληρη την ΕΕ και δεσμευτικών κανόνων για την ασφάλεια και τις υπηρεσίες ATM, τη διαχείριση του εναέριου χώρου και τη διαλειτουργικότητα εντός του δικτύου. https://ec.europa.eu/transport/modes/air/single_european_sky_el.

²⁷ Ειδική έκθεση αριθ. 18/2017 του Συνεδρίου.

47. Τόσο η τελική αξιολόγηση της Επιτροπής²⁸ όσο και η ειδική έκθεση του ΕΕΣ²⁹ εφιστούν την προσοχή στις καθυστερήσεις που σημειώνονται όσον αφορά την εκτέλεση του γενικού σχεδίου ATM και στην αναντιστοιχία μεταξύ της κανονιστικά καθορισμένης διάρκειας των δραστηριοτήτων της Κοινής Επιχείρησης SESAR και της προβλεπόμενης διάρκειας των αναμενόμενων εργασιών. Στην έκθεση του Συνεδρίου υπογραμμίζεται επίσης η ανάγκη ενίσχυσης της υποχρέωσης λογοδοσίας της Κοινής Επιχείρησης σχετικά με την εκτέλεση του γενικού σχεδίου³⁰.

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το Τμήμα IV, του οποίου προεδρεύει ο Neven MATES, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 2ας Οκτωβρίου 2018.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Klaus-Heiner LEHNE

Πρόεδρος

²⁸ Βλέπε έγγραφο με τίτλο «Final Evaluation on SESAR Joint Undertaking activities under FP7», ενότητα 7.1.4, «Research Quality», και ενότητα 8, «Conclusions».

²⁹ Σημεία 86 και 87 της ειδικής έκθεσης αριθ. 18/2017 του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

³⁰ Βλέπε σημείο 86 και σύσταση 8 της ειδικής έκθεσης αριθ. 18/2017 του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

ΠαράρτημαΠαρακολούθηση των σχολίων προηγούμενων ετών

Έτος	Σχόλιο του ΕΕΣ	Κατάσταση εφαρμογής των διορθωτικών μέτρων (Ολοκληρώθηκε / Εν εξελίξει / Εκκρεμεί / ά.α.)
	<i>Υποβολή εκθέσεων και έλεγχος των εισφορών σε είδος στα έργα του SESAR 2020</i>	
2016	Η Κοινή Επιχείρηση SESAR δεν έχει ακόμη καταρτίσει συγκεκριμένες κατευθυντήριες οδηγίες για τα μέλη της και τους εξωτερικούς ελεγκτές τους, οι οποίες να καλύπτουν τη δήλωση και την πιστοποίηση των εισφορών των μελών της σε είδος στα έργα SESAR 2020. Η Κοινή Επιχείρηση δεν έχει επίσης καταρτίσει εσωτερικές κατευθυντήριες οδηγίες για τους προληπτικούς ελέγχους στους οποίους υποβάλλει δηλώσεις δαπανών που αφορούν έργα του SESAR 2020, βάσει της στρατηγικής της Επιτροπής για τους προληπτικούς ελέγχους.	Ολοκληρώθηκε
	<i>Αξιολόγηση της οικονομικής ικανότητας των υποβαλλόντων αίτηση στο πλαίσιο προσκλήσεων για την υποβολή προτάσεων</i>	
2016	Όσον αφορά την κλειστή πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τη διενέργεια βιομηχανικής έρευνας που απευθυνόταν αποκλειστικά στα κλαδικά μέλη της Κοινής Επιχείρησης, η Κοινή Επιχείρηση SESAR χορήγησε επιχορηγήσεις σε κοινοπραξίες που είχαν αναλάβει την εκτέλεση έργων, παρότι από τους ελέγχους της οικονομικής βιωσιμότητας των δικαιούχων που διενήργησε ο Εκτελεστικός Οργανισμός Έρευνας, προέκυψε ότι σε δύο περιπτώσεις το αρμόδιο για τον συντονισμό των κοινοπραξιών μέλος του κλάδου δεν διέθετε την αναγκαία οικονομική ικανότητα. Αυτό συνεπάγεται αυξημένο χρηματοοικονομικό κίνδυνο όχι μόνο για την ολοκλήρωση των έργων αυτών, αλλά και όσον αφορά τα υπόλοιπα έργα στα οποία συμμετέχουν οι εν λόγω δύο δικαιούχοι. Στις συγκεκριμένες δύο περιπτώσεις, η απόφαση του εκτελεστικού διευθυντή	Ολοκληρώθηκε

	<p>βασίστηκε σε συμπληρωματικές ad hoc εκτιμήσεις κινδύνου που διενήργησαν υπάλληλοι της Κοινής Επιχείρησης SESAR. Ωστόσο, η Κοινή Επιχείρηση δεν έχει ακόμη καθιερώσει κάποια συστηματική εσωτερική διαδικασία με την οποία θα επαναξιολογείται η επισφαλής οικονομική βιωσιμότητα συντονιστή έργου που λαμβάνει επιχορήγηση, περιλαμβανομένων μέτρων για τον περιορισμό και την αντιστάθμιση του αυξημένου χρηματοοικονομικού κινδύνου.</p>	
	<p><i>Οικονομική αποδοτικότητα των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών</i></p>	
<p>2016</p>	<p>Στις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων παροχής υπηρεσιών που διοργανώνει η Κοινή Επιχείρηση S2R, ορίζει ανώτατο όριο προϋπολογισμού για κάθε σύμβαση. Ο υπολογισμός του ανώτατου αυτού ορίου δεν βασίζεται σε συστηματική διαδικασία εκτίμησης του κόστους, ούτε σε σύστημα αναφοράς εύλογων τιμών αγοράς. Δεν διασφαλίζεται, επομένως, η οικονομική αποδοτικότητα των πολυετών συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, καθώς η πείρα δείχνει ότι, στην πλειονότητά τους, οι προσφορές προσέγγιζαν το μέγιστο ύψος του προϋπολογισμού.</p>	<p>Ολοκληρώθηκε</p>

Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

25. Κατά την περίοδο 2010-2017, ο μέσος χρόνος παραλαβής των ετήσιων συμφωνιών ανάθεσης δημοσιονομικής εκτέλεσης ήταν άνω των έξι μηνών. Κατά συνέπεια, προκειμένου να διασφαλίζεται η αδιάλειπτη λειτουργία, η κοινή επιχείρηση SESAR πρέπει να προγραμματίσει τον προϋπολογισμό της κατά τρόπο ώστε να διαθέτει επαρκή ταμειακά διαθέσιμα και πιστώσεις πληρωμών για να είναι σε θέση να καλύψει τις πληρωμές τουλάχιστον για το πρώτο εξάμηνο του επόμενου έτους.

26. Κατά τα τελευταία δύο έτη, η κοινή επιχείρηση SESAR λειτουργεί βάσει διαφόρων χρηματοπιστωτικών ρυθμιστικών συστημάτων, καθώς έπρεπε να υλοποιεί παράλληλα σχέδια στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ, του ΔΕΜ-Μ, του προγράμματος «Ορίζων 2020», της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΔΣΕ), καθώς και στο πλαίσιο συμφωνιών ανάθεσης για έσοδα για ειδικό προορισμό. Στο σχέδιο προσλήψεων του 2018 προβλέπεται η πρόσληψη δύο επιπλέον δημοσιονομικών διαχειριστών για την ενίσχυση της ομάδας οικονομικών και δημοσιονομικών θεμάτων.

27. Τα υψηλότερα ποσοστά σφάλματος για τις πληρωμές επιχορηγήσεων του προγράμματος «Ορίζων 2020» το 2017 προέκυψαν από το γεγονός ότι η κοινή επιχείρηση SESAR είχε εκτελέσει ελάχιστες μόνο πληρωμές επιχορηγήσεων του προγράμματος «Ορίζων 2020» κατά τον χρόνο θέσπισης του σχεδίου ελέγχου της κοινής υπηρεσίας ελέγχου (ΚΥΕ) της Επιτροπής. Οι εν λόγω πληρωμές σχετίζονταν κυρίως με σχέδια αναγνωριστικής έρευνας, τα οποία είχαν ως κύριους δικαιούχους ερευνητικά κέντρα και πανεπιστήμια, τα οποία δεν είναι, εν γένει, τόσο εξοικειωμένα με τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση όσο άλλοι, μεγαλύτερης κλίμακας δικαιούχοι του βιομηχανικού τομέα. Επιπλέον, το ποσοστό σφάλματος επηρεάστηκε σε μεγάλο βαθμό από ένα σημαντικό σφάλμα που ανέκυψε από έναν μεμονωμένο δικαιούχο του πανεπιστημιακού τομέα. Για τον μετριασμό του εν λόγω κινδύνου στο μέλλον, η κοινή επιχείρηση SESAR θα καθιερώσει, σε συνεργασία με την Επιτροπή, ημέρα ενημέρωσης για τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, η οποία θα απευθύνεται συγκεκριμένα σε ερευνητικά κέντρα, πανεπιστήμια και ΜΜΕ.

Κοινή Επιχείρηση του ερευνητικού προγράμματος διαχείρισης της εναέριας κυκλοφορίας στο πλαίσιο του Ενιαίου Ευρωπαϊκού Ουρανού

28. Η κοινή επιχείρηση SESAR θα επικαιροποιήσει τις εσωτερικές κατευθυντήριες γραμμές της σχετικά με την κατάρτιση έγγραφων που αφορούν προσκλήσεις (στο πλαίσιο του συστήματος διαχείρισης ποιότητας της κοινής επιχείρησης SESAR) προκειμένου να συμπεριληφθεί η μέθοδος σταθμισμένου μέσου όρου ως πιθανή επιλογή για την αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών, ιδίως στις περιπτώσεις όπου η εν λόγω μέθοδος επιτρέπει την ορθότερη αποτύπωση των διαφόρων συνιστωσών τιμής των οικονομικών προσφορών.